

Ministerie van LNV-Directie Landbouw
t.a.v. mw. ir. A.M. Burger
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Geachte mevrouw Burger,

Het stelsel van gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat vormt de kern van het huidige mestbeleid van de Nederlandse regering. Met dat stelsel wordt mede uitvoering gegeven aan de EU-Nitraatrichtlijn, waarin een maximum waarde van 170 kg stikstof per ha is opgenomen voor de hoeveelheid die met dierlijke mest op het land mag worden toegediend. De derogatie van de Nitraatrichtlijn maakt het mogelijk dat melkveebedrijven op verzoek en onder voorwaarden 250 kg per ha kunnen toedienen. Veel melkveebedrijven zullen gebruik maken van de derogatie omdat de hoeveelheid stikstof in dierlijke mest die op het bedrijf wordt geproduceerd groter is dan 170 kg per ha en veelal zelfs groter dan 250 kg per ha. Wanneer de totale hoeveelheid stikstof in de dierlijke mest de totale plaatsing op eigen bedrijf binnen de gebruiksnormen overschrijdt, dient de teveel geproduceerde mest te worden afgevoerd, vaak tegen aanzienlijke kosten. Voor melkveebedrijven is het daarom van groot belang de hoeveelheid stikstof in dierlijke mest te beperken. Uit diverse onderzoeken en praktijkwaarnemingen blijkt dat de hoeveelheid stikstof die door melkvee wordt geproduceerd, vooral door het niveau van de melkproductie per koe, het voer- en graslandmanagement en het staltype worden bepaald. Bepaling van de bedrijfsspecifieke productie van stikstof door melkvee is echter niet eenvoudig.

Op uw verzoek heeft de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) voorstellen voor methodieken voor de bepaling van een bedrijfsspecifieke stikstofexcretie beoordeeld. Dit verzoek heeft de Commissie voorgelegd aan de door haar ingestelde werkgroep "Mestproductienormen". Op basis van de beschreven methodieken in de concept-rapportage van Sebek (Sebek, L. *Concept verslaggeving 'Toets methodieken'*. Lelystad, ASG, Concept rapport versie 18-11-2005), komt de werkgroep tot de conclusie dat de balansmethodiek, zoals toegepast binnen het project Koeien & Kansen, op dit moment tot de meest nauwkeurige schatting van de stikstofexcretie van melkvee op bedrijfsniveau leidt. Deze conclusie is met de betrokkenen van uw departement en met de opstellers van de rapportage gecommuniceerd. Vervolgens is genoemde methodiek verder uitgewerkt en voor toepassing in de praktijk gereedgemaakt. Op uw verzoek heeft de CDM-werkgroep ook de concept-rapportage "Handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee" beoordeeld. De werkgroep komt wederom tot de vaststelling dat de balansmethodiek in principe tot de meest nauwkeurige schatting van de bedrijfsspecifieke stikstofexcretie van melkvee leidt. De werkgroep constateert ook dat de huidige versie van de "Handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee" nog diverse

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu

DATUM
24 februari 2006

ONDERWERP
**Advies 'Handreiking
Bedrijfsspecifieke excretie
melkvee'**

BIJLAGE(N)
1

UW KENMERKUW BRIEF VAN
06/N&M0021

BEHANDELD DOOR
Prof.dr.ir. O.Oenema

DOORKIESNUMMER
(0317) 47 46 13

E-MAIL
oenema@wur.nl

**WOT Natuur & Milieu
Postbus 47
6700 AA Wageningen**

BEZOEKADRES
**Gebouwnummer 100
Droevendaalsesteeg 3
6708 PB Wageningen**

TELEFOON
(0317) 47 78 44

FAX
(0317) 42 49 88

KVK
09098104 centraal Gelderland

INTERNET
www.wotnatuurenmilieu.wur.nl

Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu voert haar wettelijke onderzoekstaken uit binnen Stichting DLO van Wageningen UR. De betrouwbare en onafhankelijke uitvoering van deze taken wordt gewaarborgd door het WOT-statuut.

onvolkomen bevat en daarom aangepast en vervolmaakt dient te worden voordat tot toepassing in de praktijk kan worden overgegaan. Het advies van de werkgroep is als bijlage bij deze brief opgenomen.

De Commissie deelt de zienswijze en conclusies van de werkgroep en neemt haar adviezen daarom integraal over. De Commissie vindt het van groot belang dat de rekenregels en de achtergrond van de diverse waarden en getallen in de handreiking helder en transparant worden gedocumenteerd, en dat naar de juiste (literatuur)bronnen wordt verwezen. Daarom dient bij introductie van een (geaccordeerde) handreiking in de praktijk ook een volledige en goede achtergrondrapportage beschikbaar te zijn.

De Commissie wijst verder op het door de werkgroep gesignaleerde spanningsveld tussen de gewenste nauwkeurigheid van de schatting van de stikstofexcretie versus de gewenste eenvoud en robuustheid van de schattingsmethodiek vanuit het oogpunt van beperking uitvoeringslasten en fraudegevoeligheid. De handreiking is een gedetailleerde methodiek, die in principe tot een nauwkeurige schatting van de bedrijfsspecifieke stikstofexcretie leidt, mits de juiste data zijn geregistreerd en gebruikt. De handreiking vergt relatief veel registratie. Bovendien zijn niet alle verzamelde data eenvoudig te controleren. Er zal bovendien rekening gehouden moeten worden met 'leereffecten'. Daarom wordt aanbevolen om het gebruik van de handreiking in de praktijk goed te volgen en tussentijds te evalueren en zondig de handreiking tussentijds aan te passen.

Met de meeste hoogachting,
Commissie van Deskundigen Meststoffenwet

Prof. dr.ir. O. Oenema
Voorzitter

WOT Natuur & Milieu

DATUM
24 februari 2006

PAGINA
2 van 2